

Świętujmy i nie traćmy nadziei

Zbliżające się Boże Narodzenie będzie inne niż dotychczas. Do wigilijnego i świątecznego stołu zasiądziemy, z konieczności, w mniej liczonym gronie. Życzymy sobie zdrowia i jeszcze raz zdrowia, bądźmy sobie życzliwi i nie traćmy nadziei. >>2

W TYM NUMERZE

STR. 2

Minęły dwa lata kadencji samorządowej. Realizowane były wcześniej zaczęte inwestycje, ruszyły nowe. Dużo zrobiono w zakresie pomocy mieszkańcom i poprawy komunikacji z nimi dzięki dzielnicowym służbom i wolontariuszom.

STR. 6

W ramach prezentu świątecznego Urząd Dzielnicy zaprasza od 24 grudnia br. do 6 stycznia mieszkańców na spektakle online Teatru Dramatycznego. Bezpłatne e-bilety są do pobrania na stronie www.wawer.warszawa.pl. Do obejrzenia są sztuki: „Tajny dziennik” i „Smutek i melancholia”.

*Niech ten niezwykły świąteczny czas Bożego Narodzenia,
spędzany w kameralnym gronie,
napełnia Państwa pokojem i radością.
Życzymy aby czerpali Państwo siłę i nadzieję
ze spotkania z najbliższymi.*

Rada i Zarząd Dzielnicy

SAMORZĄD

Dwa lata bieżącej kadencji – jakie były

Kiedy rozpoczynała się obecna kadencja zarządu dzielnicy, nikt nie wiedział, że rozprzestrzeni się koronawirus i tak bardzo wpłynie na życie każdego z nas i zarządzanie dzielnicą.

Nie było łatwo, zwłaszcza w tym mijającym roku, uzyskać zaplanowanych wpływów z tytułu podatków i opłat lokalnych, bo zmieniły się warunki gospodarcze, a i miejskie dotacje dla dzielnic musiały być z podobnych powodów okrojone.

W 2019 r. kontynuowane były duże zadania inwestycyjne, największe w oświacie – budowa czterech obiektów: Zespołu Szkolno-Przedszkolnego przy ul. Cyklamienów oraz nowych pawilonów powiększających bazę lokalową SP nr 218 w Aninie, SP nr 128 w Lesie i SP nr 124 w Falenicy. Mimo rozwinętej w 2020 r. pandemii, udało się je dokończyć, poprawiając do czasu przejścia na naukę zdalną, warunki kształcenia i eliminując zmianowość.

Dzielnica w ciągu minionych dwóch lat wiele zrobiła w zakresie ekologii i ochrony środowiska. Utworzyła z innymi instytucjami Klaster Energetyczny. Rozwinęła edukację ekologiczną, zmierzającą do przekonania mieszkańców, aby stosowali odpowiednie paliwa do ogrzewania domów, by wymieniali stare, pozaklasowe piece grzewcze na nowe. Sama dała przykład zastępując „kopciuchy” w zasobach

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Nadwiślu

komunalnych, tam gdzie jest to technicznie możliwe, nowoczesnymi piecami gazowymi, pompami ciepła. Dzięki działaniom edukacyjnym w 2019 r. wawerczyści złożyli 239 wniosków o dotacje na wymianę pieców, a w bieżącym 368. W Wawrze przybyły też instalacje fotowoltaiczne. Wykonano je na dachach SP nr 195, SP nr 204, Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 9 i SP nr 140. Trwa montaż paneli fotowoltaicznych na budynku Wawerskiego Centrum Kultury, Urzędu Dzielnicy, liceów przy Alpejskiej i Halnej, przedszkoli przy ul. Korkowej i Wolnej oraz Zespołu Przedszkolno-Żłobkowego przy Trakcie Lubelskim.

W tej kadencji poszerzony został Wał Miedzeszyński od Traktu Lubelskiego do budowanej Południowej Obwodnicy Warszawy, poprawiono nawierzchnię Traktu Lubelskiego od ul. Klimontowskiej do ul. Płowieckiej i odbudowano jego fragment od ul. Cylichowskiej do ul. Borowieckiej. W ciągu tych dwóch lat MPWiK wykonało w Wawrze 80,4 km sieci wodociągowej oraz 75,1 km kanalizacyjnych.

Kontynuowana była poprawa stanu nawierzchni drogowych. Asfalt położono na 68 tys. m kw. powierzchni, co przekłada się sumarycznie na 14,4 km ulic. Poprawiony został stan budynków oświatowych dzięki wydatkowaniu 3,1 mln zł na roboty remontowe.

W latach 2019–2020 dzielnica wzbogaciła się o nowe place zabaw dla dzieci. Powstały one przy ul. Axentowicza, na terenie przedszkola przy ul. Włókienniczej, szkoły przy ul. Bajkowej, przy ul. Brodnickiej, a także wybudowano Miasteczko Ruchu Drogowego i dwa pumphtracki. Przybyło miejsc rekreacji dla dorosłych – siłownię przy ul. Liliowej, Axentowicza, Harmonistów, Nenufarów, tężnia solankową przy ul. Pożaryskiego, skwery w Aleksandrowie i przy ul. Szafrówce.

Dużą wagę Urząd przykład do współpracy z mieszkańcami i na ich rzecz. COVID-19 wymusił zmianę form obsługi interesantów. Gdy sytuacja wymaga spotkania się interesanta z urzędnikiem, odbywa się to po wcześniejszym umówieniu się telefonicznym. Uruchomione zostały wszystkie możliwości pomocy ludziom starszym i osamotnionym w czasie pandemii w formie fachowych porad psychologicznych, wolontariatu i sąsiedzkiego wsparcia.

Rozwijają się formy dialogu społecznego oraz komunikacji z mieszkańcami z wykorzystaniem dostępnych aplikacji internetowych. Prowadzone są konsultacje społeczne i warsztaty online. Urząd zainicjował akcję pomocy lokalnym przedsiębiorcom, zwłaszcza w branży gastronomicznej.

Andrzej Murat

Miasteczko Ruchu Drogowego przy Trakcie Lubelskim

SPOŁECZNE

Świętujemy i nie traćmy nadziei

Boże Narodzenie – to już drugie święta obchodzone w czasie nieustającej, na razie, pandemii.

Na to, jak będziemy świętować to ważne dla chrześcijan religijne wydarzenie, wpływ mają regulacje obowiązujące w czasie pandemii, a więc konieczność takiego ich zorganizowania i przeżywania, aby nie pogarszać sytuacji epidemicznej, w jakiej się znaleźliśmy.

Boże Narodzenie spędzimy na ogół w mniejszym niż zwykle gronie, począwszy od Wigilii po drugi dzień świąt, w którym składaliśmy rewizyty nie tylko rodzinie, ale także przyjaciółom, sąsiadom, znajomym.

Nie zrezygnujemy z bożonarodzeniowej choinki, z przełamania się opłatkiem, z życzeń,

śpiewania i słuchania kolęd, co wynika z wielowiekowej tradycji. Będzie nam może w tym radosnym z narodzin Jezusa dniu trochę smutniej, że nie możemy tego faktu świętować bez urzędowych ograniczeń. Ale nie oznacza to, że musimy być osamotnieni.

Jeśli tylko jesteśmy zdrowi, odwiedzamy kościoły, módlmy się przed ołtarzem, przed bożonarodzeniową szopką. Wawerskie parafie, mając na względzie konieczność ograniczenia osób jednocześnie przebywających w kościołach, zwiększyły liczbę mszy świętych. Na przykład w mojej parafii w Aninie będzie ich osiem, o dwie więcej niż

zazwyczaj. Nie odwiedzą w tym roku wiernych w ich domach księża chodzący po kolędzie. Te wizyty zostały przełożone na po Wielkanocy.

Świętujemy i przeżywamy tegoroczne Boże Narodzenie tak, jak na to pozwalają warunki. Życzymy sobie przede wszystkim zdrowia i jeszcze raz zdrowia. I nie traćmy nadziei na opanowanie pandemii, która tak dezorganizuje nasze życie, także duchowe.

ks. Marek Doszko

proboszcz parafii pod wezwaniem Matki Bożej Królowej Polski w Aninie

KULTURA

„Kapela ze wsi Warszawa” uwiodła melomanów

„Kapela ze wsi Warszawa” wydała album pt. „Uwodzenie” przy pomocy dzielnicy Wawer.

6 grudnia mieszkańcy nie tylko Wawra mogli zobaczyć koncert premierowy oraz teledysk dzięki transmisji online. Utwory stanowiące „Uwodzenie” zostały zainspirowane piosenkami będącymi elementem folkloru mikroregionu Urzecze. Urząd Dzielnicy jest mecenasem płyty, a teledysk był kręcony w wawerskich plenerach.

Album składa się z dawnych pieśni ludowych mieszkańców Urzecza z muzyką wykonywaną na instrumentach ludowych nieobcych kapeli: skrzypcach, cymbałach, barabanie, fideli. Jego elementem jest teledysk „Oracja do Wody” nakręcony na Wiśle, ukazujący nie tylko rzekę z poziomu drona czy flisackiej łodzi, ale także dawne zwyczaje z nią związane.

am

Teledysk kręcony był na Wiśle, z bazą wypadową na Romantycznej Plaży

SPOŁECZNE

Centrum aktywności konsultowane

Zaspokoi potrzeby różnych pokoleń – od najmłodszych po seniorów.

W ciągu trzech najbliższych lat między ul. Mrówczą a ul. Patriotów powstanie Centrum Aktywności Międzypokoleniowej. Będzie to druga tego rodzaju placówka w Warszawie. Pierwsza już działa przy ul. Nowolipki.

Będzie służyć mieszkańcom Wawra, a także dzielnic ościennych. Jak wynika z opracowanej koncepcji, znajdzie się w nim żłobek, ośrodek dla osób z niepełnosprawnościami oraz dzienny dom opieki seniorów, w którym będą się też odbywać zajęcia usprawniające osoby w starszym wieku. Przewiduje się, że organizacje pozarządowe będą

w tym miejscu realizować projekty adresowane do seniorów. Szczegóły dotyczące funkcjonowania tej międzypokoleniowej placówki wykluwają się podczas przeprowadzanych konsultacji z udziałem zainteresowanych. Chodzi o to, aby było to miejsce atrakcyjne, spełniające społeczne zapotrzebowanie. Zaproszeni do konsultacji w trybie online zostali więc zainteresowani mieszkańcy. Mogli wypełnić ankiety na temat aranżacji ogrodu oraz sali klubowej – centralnego miejsca CAM.

am

KULTURA

Kazimierz Szpotański „ożywiony” dzięki animacji

Finał „Fabryki Sztuki 2.0” w Wawerskim Centrum Kultury.

Celem projektu „Fabryka Sztuki”, realizowanego w Wawerskim Centrum Kultury dzięki wsparciu Muzeum Historii Polski, było przypomnienie inż. Kazimierza Szpotańskiego, pioniera polskiej elektrotechniki. Związany z Międzyzlesiem, w którym stworzył filię Fabryki Aparatów Elektrycznych – firmę z nowoczesnymi technologiami i wyrobami, dzięki którym kraj się szybko elektryfikował, dając podstawy rozwoju wielu gałęzi przemysłu.

Po pierwszej edycji „Fabryki Sztuki”, którą realizowała wawerska młodzież pod okiem pomysłodawczyni tego projektu Bogumiły Stachurskiej, wspieranej przez innych pracowników i współpracowników WCK, powstał pomysł, aby zrealizować ciąg dalszy w postaci filmu animowanego. Przygotowania ruszyły w lipcu 2020 r. Uczestnicy zajęć zwiedzili Instytut Elektrotechniki, gromadzili eksponaty o często już muzealnym charakterze. I przygotowywali się do nakręcenia filmu przy pomocy doświadczonego filmowca, Michała Zielińskiego. Mozolnie tworzyli scenografię, na którą składała się makieta fabrycznej hali, a także kolejowy szlak, jaki Kazimierz Szpotański przemierzył, odbywając studia w Niemczech, pracując w Rydze, gdzie stworzył oddział koncernu AEG i filię w Chabarowsku.

W ten sposób historia o tym innowacyjnym inżynierze splatała się w projekcie z nauką animacji, operowania kamerą. Przy okazji nakręcono drugi film o tym, jak powstawał ten zasadniczy. I oba filmy zaprezentowano podczas finałowego spotkania w WCK.

A przez dzieje inż. Kazimierza Szpotańskiego prowadzi widzów narrator, animowany licznik poboru energii elektrycznej Ludwik. Są w tym filmie papierowe postaci, jest kolej elektryczna i opowieść o „polskim Tesli” – bo do tego chorwackiego wynalazcy go porównywano.

Makieta fabrycznej hali wykonana na potrzeby filmu

Uczestnicy finału otrzymali dyplomy za udział w tym przedsięwzięciu. A nakręcony film – jak powiedziano – śmiało można zaprezentować na jakimś festiwalu.

am

A TO CIEKAWE

Wawerski ślad u satyryka

Okupacyjne spotkanie z pracownikami fabryki Szpotańskiego.

Zmarły w 2008 r. dziennikarz („Rzeczpospolita”, „Szpilki”), pisarz („Wszystkie pieniądze świata”), scenarzysta („Irena, do domu”), a przede wszystkim niezrównany satyryk Anatol Potemkowski we wspomnieniowej książce „Dziennik zażaleń” przywołuje fakty związane z Wawrem.

Zanim został człowiekiem pióra, przed wojną pracował w fabryce Perkun na Kamionku, w sąsiedztwie Fabryki Aparatów Elektrycznych Kazimierza Szpotańskiego. W „Perkunie” był kierowcą, miał jakieś zakupowe kontakty z FAE.

W 1944 r. został zesłany do obozu koncentracyjnego w Mauthausen na terenie Austrii, a ściślej mówiąc do podobozu Linz III. Po kilku tygodniach dowiedział się, że pracownicy firmy Szpotańskiego mają się zgłosić do obozowego pisarza. Okazało się, że do Mauthausen przez pomyłkę skierowano jedną z dwóch grup pracowników FAE, które miały dotrzeć do Wiednia, gdzie znajdowała się firma, z którą fabryka Szpotańskiego, będąca podczas okupacji pod niemieckim zarządem, kooperowała. Ta firma nazywała się Elin Und Schorch-Werke, z której pochodziły np. silniki do tramwajów.

Anatol Potemkowski zobaczył w tej grupie znanego mu przelotnie inżyniera Gąseckiego, zatrudnionego w biurze konstrukcyjnym u Szpotańskiego. I „podpiął” się pod grupę pracowników FAE. Na wyjście z obozu czekali niemal do świąt Bożego Narodzenia. Okazało się, że z sześćdziesięcioosobowej grupy pracowników FAE zrobiło się... siedemdziesięciu. Na miejscu, w Wiedniu, wszyscy otrzymali zaświadczenia, że byli w Mauthausen i zostali zwolnieni z tego obozu. Tylko jednemu z nich przyszło do głowy, że z takim papierem można wrócić do Polski.

W tej wiedeńskiej fabryce dyscyplina była dość luźna, coś tam ludzie Szpotańskiego robili, Potemkowski coś tam szlifował, zwiedzał miasto. A na wiosnę 1945 r. w Wiedniu pojawili się Rosjanie, ewakuowali ludzi. Anatol Potemkowski trafił do obozu przejściowego w Turze na Węgrzech. W Warszawie, po wielu perypetiach, zjawił się 9 maja – w dzień zakończenia II wojny światowej. Warszawa, cała w gruzach, świętowała...

am

Korzystałem z „Dziennika zażaleń” Anatola Potemkowskiego, wyd. Rosner i Wspólnicy, 2011 r.

KULTURA

Wawerskie Centrum Kultury dostępne dla wszystkich

Nowa filia bez barier architektonicznych.

Zapewnienie przestrzeni dostępnych architektonicznie to jedno z najważniejszych wyzwań stojących przed wszystkimi jednostkami – nie tylko samorządowymi, ale również ogólnokrajowymi i prywatnymi.

Filia Wawerskiego Centrum Kultury w Marysinie już wkrótce spełni wymogi dostępności. Rozpoczął się bowiem remont budynku znajdującego się po przeciwnej stronie ul. Korkowej, do którego zostanie przeniesiona marysińska filia WCK. Dotychczasowa siedziba była wynajmowana. Nowa jest własnością m.st. Warszawy, więc znacznie zmniejszą się opłaty za użytkowanie jej przestrzeni, a zaoszczędzone pieniądze przyczynią się do rozwoju wawerskiej oferty

kulturalnej. Najważniejsze jest jednak to, że ta filia będzie przystosowana do przyjęcia osób niepełnosprawnych – uczestników licznych zajęć oraz gości – osób starszych, rodziców z małymi dziećmi. Ważne jest także to, że nowa siedziba będzie większa o prawie 150 m kw. od wynajmowanej, co pozwoli powiększyć ofertę kulturalną w Marysinie Wawerskim, realizować spektakle teatralne, koncerty, konferencje oraz inne wydarzenia ogólnodostępne dla mieszkańców dzielnicy. Nowy budynek to również przestrzeń na utworzenie Miejsca Aktywności Lokalnej, czyli spotkań sąsiedzkich oraz realizacji pomysłów mieszkańców Marysina.

Aleksandra Słowińska

REKREACJA

Aktywność na łonie przyrody

Urządzenia do ćwiczeń wkomponowane są w otoczenie.

Między ulicami Mrówczą a zachodnią nitką Patriotów w Międzylesiu, na wysokości Ferio, powstaje leśny parkour, boisko i plac zabaw. Znajdą się tam dwa boiska wykonane z nawierzchni mineralnej i otoczone piłkochwytnymi o wysokości 4 m, zapewniającym ochronę dla ludzi i terenu znajdującego się poza boiskiem. W części parkouru są przyrządy do kalisteniki, która jest aktywnością fizyczną w postaci treningu siłowego opartego na ćwiczeniach z wykorzystaniem własnej masy ciała, takich jak np. pompki, mostki, brzuski i dipy. Urządze-

nia przeznaczone do rozwijania tężyzny i sprawności fizycznej mają ekologiczny charakter, są to bowiem drewniane bale, podesty, pieńki, system ścianek, poręczy i drabinek.

Najmłodsi wawerczycy będą mogli aktywnie spędzić czas na placu zabaw, gdzie zaprojektowano także drewniany zestaw sprawnościowy: kłody na sprężynach do ćwiczenia równowagi, pieńki o różnych wysokościach czy wąż wijący się wśród drzew.

Wszystkie elementy parkouru, sprzętu do kalisteniki, placu zabaw oraz elementy małej architektury

– ławki, kosze, stojaki na rowery są wykonane z drewna robiniowego i modrzewiowego, co dobrze komponuje się z miejscem, w którym ten rekreacyjno-sportowy obiekt usytuowano.

am

Drewniany wąż na placu zabaw

W Międzylesiu powstało nowe miejsce do rekreacji.

SPOŁECZNE

Wymiana ciepła

Ruszyła nowa społeczna akcja związana z zimą. W dwóch miejscach dzielnicy można zostawić na specjalnych wieszakach zbędne zimowe ubranie, aby mógł je sobie wziąć ktoś, kto takiego nie ma, kogo nie stać na jego kupno. To może być kurtka, szalik, sweter, czapka, rękawiczki.

Jedno z takich miejsc znajduje się pod łącznikiem prowadzącym do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 17 przy ul. Żegańskiej 1a, a drugie zlokalizowano w altanie obok siedziby Ośrodka Pomocy Społecznej w Falenicy, ul. Włókienicza 54.

**POTRZEBUJESZ?
WEŹ SOBIE
U B R A N I E
CHCESZ POMÓC?
ZOSTAW COŚ
NA WIESZAKU**

fb.com/wymianaciepla

tel. 22 443 70 73
wawer.wck@um.warszawa.pl
ul. Żegańska 1a
04-713 Warszawa

9.01, SOBOTA, GODZ. 16.00

DEVI, KSIĄŻĘ MINIATURY

Pokaz autorskiego filmu Mariusza Orskiego oraz spotkanie z twórcą.

Film dostępny online przez dwie godziny.

RADOŚĆ • DLA MŁODZIEŻY I DOROSŁYCH

10.01, NIEDZIELA, GODZ. 17.00-18.00

SAM NIE WIEM CO SIĘ ZE MNĄ STAŁO

Recital Zbigniewa Rogowskiego – premiera online.

FALENICA • DLA WSZYSTKICH

EKOLOGIA

Nowe stawki za odbiór odpadów od kwietnia

Rada Warszawy uchwaliła zmiany przepisów dotyczących opłat za odbiór odpadów komunalnych. Uzależniła je od zużycia wody.

Nowe stawki wchodzi w życie od 1 kwietnia 2021 r. – *Przechodzimy na metodę „od wody”, ponieważ pozwala odzwierciedlić realną liczbę osób zamieszkujących lokal lub dom. Na tym systemie skorzystają osoby mieszkające samotnie oraz te, które rozsądnie korzystają z tzw. kranówki – mówi Michał Olszewski, wiceprezydent m.st. Warszawy.* Regionalna Izba Obrachunkowa zaskwestionowała dowolność, jaką dała poprzednia, listopadowa uchwała, w zakresie dokumentów stanowiących podstawę obliczania średniomiesięcznego zużycia wody. W nowej wersji uchwały zapisy jednoznacznie określają, co jest źródłem informacji o ilości zużytej wody w konkretnych sytuacjach, np. kiedy uwzględnia się odczyt z wodomierza.

Mieszkańcy Warszawy będą płacić za śmieci według zużycia wody: 12,73 zł za 1 m³ zużytej wody miesięcznie. Dotyczy to zarówno domów jednorodzinnych, budynków wielorodzinnych i lokali niezamieszkałych w zabudowie mieszanej (np. delikatesy w kamienicy).

Podstawą miesięcznej opłaty będzie średnie zużycie wody z sześciu kolejnych miesięcy z ostatnich 12 miesięcy. Zarówno w przypadku nieruchomości wielorodzinnych, jak i jednorodzinnych, mieszkańcy nie zapłacą za wodę bezpowrotnie zużytą (czyli np. wykorzystywaną do podlewania ogródka), zmierzoną przez dodatkowy wodomierz. Natomiast w opłacie za odpady uwzględnia się ilość zużytej wody technicznej (potrzebnej np. do mycia klatek schodowych).

Przy założeniu, że średnie zużycie miesięczne wody na osobę to 2,5 m³, opłata wynikająca z odczytów licznikowych wyniesie od 31,82 zł (gospodarstwo 1-osobowe) do 159,10 zł (gospodarstwo 5-osobowe). Osoby mieszkające samotnie zapłacą zatem mniej niż dotychczas. Aby chronić rodziny wieloosobowe, miasto wprowadza program osłonowy dla warszawiaków posiadających Kartę Dużej Rodziny.

Właściciele nieruchomości, np. domów jednorodzinnych, którzy nie są podłączeni do sieci kanalizacyjnej (korzystają z szamba), a mają dostarczaną

wodę przez MPWiK, mogą instalować własne wodomierze do pomiaru wody bezpowrotnie zużytej. Pomiary z nich będą podstawą do odliczenia od wskazań wodomierzy głównych.

Jeśli na nieruchomości nie ma wodomierza albo nie jest ona podłączona do sieci wodociągowej lub nie ma danych za zużycie wody za okres sześciu kolejnych miesięcy, stawka naliczona zostanie według zasady: liczba mieszkańców pomnożona przez 4 m³ wody i stawkę 12,73 zł.

W nieruchomościach mieszanych, niezamieszkałych (np. salon fryzjerski w kamienicy) opłaty będą naliczane według normy zużycia wody określonej w załączniku do uchwały i pomnożone przez 12,73 zł.

Dla domków letniskowych i innych nieruchomości rekreacyjno-wypoczynkowych przyjęta jest stała opłata – 181,90 zł rocznie.

Do końca marca obowiązują dotychczasowe stawki. Nową deklarację trzeba będzie złożyć najpóźniej do 10 maja 2021 r.

SAMORZĄD

Bilety pod choinkę

W ramach prezentu świątecznego Urząd Dzielnicy Wawer zaprasza w dniach od 24 grudnia br. do 6 stycznia mieszkańców na spektakle online Teatru Dramatycznego. Bezpłatne e-bilety są do pobrania na stronie www.wawer.warszawa.pl. Do obejrzenia są dwie sztuki: „Tajny dziennik” Mirona Białoszewskiego oraz „Smutek i melancholia” Bonna Parka.

„Tajny dziennik” został wydany dopiero kilkadziesiąt lat po śmierci autora ze względu na to, że poeta, żyjący w głębokim PRL, ujawnia w nim swoje skłonności. I stał się w 2012 r. wydarzeniem literackim. Trafił też na scenę teatralną, najpierw w Łodzi. W Dramatycznym grają w tym spektaklu Robert T. Majewski, Henryk Niebudek, Piotr Siwkiewicz i, gościnnie, Michał Piela.

WAWERSKIE CENTRUM KULTURY

12.01, WOTREK, GODZ. 19.00

ARKADY CODZIENNOŚCI: WARSZTAT FILOZOFICZNO-DYSKUSYJNY – porozmawiamy z filozofem o etycznych wyzwaniach współczesności, bo to przecież nie tylko COVID — od biotechnologii i transhumanizmu, przez digitalizację ludzkiego świata, sprawy klimatu, po post prawdę i meandry dzisiejszej komunikacji.
RADOŚĆ • DLA MŁODZIEŻY I DOROSŁYCH

13.01, 20.01, ŚRODY, GODZ. 20.00

KSIĄŻKOWE KURACJE ONLINE – spotkania z literaturą inspiracyjną. Doradca książki Dorota Citkowska przedstawia najwybitniejsze książki rozwojowe ostatnich czasów.
MIĘDZYLESIE • DLA MŁODZIEŻY I DOROSŁYCH

14 STYCZNIA, CZWARTEK, GODZ. 18.30

KAWIARNIA NAUKOWA 1A – WYKŁAD ONLINE
MIĘDZYLESIE • DLA DOROSŁYCH

16.01, SOBOTA, GODZ. 17.00-18.00

JESTEM BABA

Spektakl online według poezji Anny Świrszczyńskiej.
FALENICA • DLA MŁODZIEŻY I DOROSŁYCH

18.01, PONIEDZIAŁEK, GODZ. 16.00

CZERWCOWE DNI KSIĘDZA JANA TWARDOWSKIEGO

W ANINIE – udostępnienie filmu online. Realizacja: Towarzystwo Przyjaciół Warszawy Oddział Anin.
ANIN • DLA WSZYSTKICH

20.01, ŚRODA, GODZ. 16.00

PREZENT DLA BABCI I DZIADKA

Warsztaty plastyczne online, na których uczestnicy wykonają prezent dla swoich babć i dziadków.
MARYSIN • DLA DZIECI

SPOŁECZNE

Budżet Obywatelski zmienia dzielnicę

Rozpoczęły się procedury Budżetu Obywatelskiego 2022 r.

Na realizację Budżetu Obywatelskiego 2022 r. miasto zarezerwowało 83 mln zł, o 10 mln zł więcej niż ostatnio, z czego na projekty wawerskie przypada nieco ponad 2,8 mln zł.

Pomysły dzielnicowe to takie, które obejmują obszarem jedną dzielnicę i wchodzi w zakres zadań własnych m.st. Warszawy przypisanych do realizacji dzielnicom lub jednostkom organizacyjnym (Lasy Miejskie Warszawa, Zarząd Dróg Miejskich, Zarząd Mienia m.st. Warszawy, Zarząd Oczyszczania Miasta, Zarząd Transportu Miejskiego, Zarząd Zieleni m.st. Warszawy).

Na jeden projekt dzielnicowy nie może przypaść kwota wyższa niż 20 proc. całej kwoty na realizację wszystkich pomysłów zakwalifikowanych do realizacji, a więc 561 456 zł.

Osobom zamierzającym opracować projekty pomogą w wypełnianiu formularzy zgłoszeniowych i w sprawach merytorycznych pracownicy Urzędu Dzielnicy, w zakresie ich wydziałowych kompetencji.

W grudniu w zakresie działania Wydziału Ochrony Środowiska można się zgłaszać w poniedziałki w godz. 14–15, a we wtorki w godz. 16–17 do Ewy Olszewskiej: eolszewska@um.warszawa.pl, tel. 22 44 37 055 i Magdaleny Czubińskiej: mczubinska@um.warszawa.pl, tel. 885 234 261. Dyżury Wydziału Oświaty i Wychowania we wtorki w godz. 15–16 pełni Izabela Bielińska: izbielinska@um.warszawa.pl, tel. 22 44 36 891, a w środy w godz. 16–17 Małgorzata Pawłowska-Suda: mapawlowska@um.warszawa.pl, tel. 22 44 37 027, w czwartki w godz. 11–12 Izabela Bielińska:

Fot. ud

Jeden z projektów Budżetu Obywatelskiego, zrealizowanych w tym roku – pumptrack w Falenicy

izbielinska@um.warszawa.pl, tel. 22 44 36 891. Dyżury Wydziału Inwestycji we wtorki w godz. 15–16 pełni Monika Wróblewska: m.wroblewska@um.warszawa.pl, tel. 22 44 36 871, a w środy w godz. 16–17 Tomasz Pasek: tpasek@um.warszawa.pl, tel. 22 44 36 885, w czwartki w godz. 11–12 Jan Panuciak: jpanuciak@um.warszawa.pl, tel. 22 44 36 835. Dyżury Wydziału Kultury, Promocji i Sportu pełni w zakresie kultury w poniedziałki w godz. 14–15 i we wtorki w godz. 16–17 Anna Cybart-Godusławska: acybart@um.warszawa.pl,

tel. 22 44 37 028, a w zakresie sportu Jacek Sadowski: jsadowski@um.warszawa.pl, tel. 22 44 36 902 w poniedziałki w godz. 14–15, a we wtorki w godz. 16–17.

Koordinatorem dzielnicowym ds. budżetu obywatelskiego jest Dorota Głazewska, dglazewska@um.warszawa.pl, tel. 22 44 36 869.

Informacje na temat budżetu obywatelskiego: twojbudzet.um.warszawa.pl, www.wawer.warszawa.pl/sasiedzi am

Zgłaszanie projektów
Ocena zgłoszonych projektów
Składanie odwołań
Rozpatrywanie odwołań
Głosowanie na projekty
Ogłoszenie wyników

– od 1 grudnia 2020 r. do 25 stycznia 2021 r.
– od 26 stycznia do 4 maja 2021 r.
– od 4 do 11 maja 2021 r.
– od 4 do 31 maja 2021 r.
– od 15 do 30 czerwca 2021 r.
– 14 lipca 2021 r.

21, CZWARTEK, GODZ. 17.00

KONCERT DLA BABCI I DZIADKA – ONLINE

We wspólnej realizacji Społecznego Ogniska Muzycznego im. A. Kulikowskiego i Wawerskiego Centrum Kultury.

MIĘDZYLESIE • DLA WSZYSTKICH

22.01, PIĄTEK, GODZ. 10.00

SCENARIUSZE PRZYSZŁOŚCI CZ. II

Spotkanie warsztatowe na którym stworzymy kilka wariantów scenariuszy przyszłości i zastanowimy się w jaki sposób można w nich ująć lokalne wyzwania społeczne, ekologiczne, organizacyjne i technologiczne.

MIĘDZYLESIE • DLA DOROSŁYCH

22.01, PIĄTEK, GODZ. 16.00

SPEKTAKL POETYCKI INTERNETOWEGO TEATRU POEZJI

FALENICA – w reżyserii Szczepana Szczekno – online.

FALENICA • DLA MŁODZIEŻY I DOROSŁYCH

22.01, PIĄTEK, GODZ. 16.00

100. ROCZNICA URODZIN KRZYSZTOFA KAMILA

BACZYŃSKIEGO – udostępnienie filmu online z okazji 100. rocznicy urodzin poety Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, związanego z osiedlem Anin poprzez swoją matkę Stefanię.

ANIN • DLA WSZYSTKICH

22.01, PIĄTEK, GODZ. 17.00

WARSZTATY ZERO WASTE – warsztat online prezentujący możliwość stworzenia w zaciszu domowym własnych kosmetyków.

ALEKSANDRÓW • DLA WSZYSTKICH

22.01, PIĄTEK, GODZ. 18.00

TAJEMNICZY KARNAWAŁ

Warsztaty rękodzieła. Tworzenie masek karnawałowych – stacjonarnie lub online.

ZASTÓW • DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

SPOŁECZNE

Rzucona na głęboką wodę

Od ośmiu lat szefową „MNA” jest Barbara Mildner.

To nie tylko mogło być zaskoczeniem, ale było, gdy prezes Towarzystwa Przyjaciół Warszawy Oddział Anin i redaktor naczelna „Między Nami Aninianinami” Maria Chodorek, rezygnując z kierowania gazetą, na swoją następczynię zarekomendowała Barbarę Mildner. Raczej „świeżą”, wówczas zaledwie od dwunastu lat, aniniankę. Ale dla Marii Chodorek nie była osobą nieznaną, sprawowała funkcję sekretarza w anińskim oddziale TPW.

Propozycję kierowania „MNA” przyjęła nie bez obaw. Anin i jego specyfikę już trochę знаła. Tu wcześniej zamieszkali jej rodzice i stryjostwo, tu przyjeżdżała z dziećmi, by mogły przebywać na świeżym powietrzu. Tu młodzi Mildnerowie dostali od jej rodziców w prezencie działkę z budynkiem, który przebudowali na dom mieszkalny. Tu poznała inne mamy z małymi dziećmi, nawiązywała znajomości i przyjaźnie. No, ale dotąd nie miała nic wspólnego z dziennikarstwem... Ale – jak przyznaje – jest trochę zwariowana i nie stroni od wyzwań.

I nie jest to pierwsze wyzwanie, któremu stawiała czoło. Przez lata mieszkała w Śródmieściu, przy ul.

Wiejskiej, kiedy jeszcze nie była to ulica oblegana przez protestujących i oddziały policji, których uciążliwości doświadcza teraz córka. Była członkiem komitetu domowego nauczycielskiej spółdzielni mieszkaniowej, kiedy zgłoszono ją do wyborów na jej prezesa. Ona, absolwentka Studium Stenotypii, Stenografii i Języków Obcych, pracowała w renomowanej przed laty firmie transportowej Hartwig, realizującej przewozy towarów na terenie Europy. Przekwalifikowała się.

– Zaryzykowałam pracę na stanowisku prezesa, wiedząc, że będę wspierana przez życzliwy mi, kompetentny zespół współpracowników. Z podobną wiarą podjęłam się kierowania redakcją, z doświadczoną redaktorką Teresą Szymczak, z Beatą Lewicką, Agatą Gładkowską, Joanną Wąsik, Ksenią Zimną, Darkiem Osińskim. Przy czym nie miałam ambicji pisania artykułów, redagowania tekstów – to pozostawiłam doświadczonej Teresie Szymczak, a sama zajęłam się, jak wielu redaktorów naczelnych, organizacją pracy gazety, pokonywaniem trudności, jakie się pojawiają.

A tych nie brakuje. Zwłaszcza pieniędzy, o redakcyjnym lokalu

nie wspominając. – *Spotykamy się w prywatnych domach, mieszkaniach, u Teresy, u Kseni Zimnej. Pieniądze zdobywaliśmy, zgłaszając projekty do Budżetu Partycypacyjnego, co nie było złym rozwiązaniem, bo każde osiedle miało ustaloną pulę na projekty jego dotyczące. Nie wiem dlaczego zarzucono tę regułę, teraz są tylko dwie kategorie projektów Budżetu Obywatelskiego: dzielnicowe*

Fot. am

życzliwa – wawerska Biblioteka Publiczna. Gazeta jest niepowtarzalna, nie interesuje ją polityka, koncentruje się na sprawach lokalnych,

„Samo ż...”

**Żona bez ż to tylko ona,
Lecz pożądana i wymarzona.
kiedy się zwiążą – on z ową oną,
zazwyczaj ona zostaje żoną.
Gdy żonie zbrzydnie już bycie żoną,
„ż” się pozbywa, by znów być oną,
a mąż, jak mąż to – gdy znika żona,
zwykle pojawia się nowa ona.**

Barbara Mildner

i ogólnomiejskie. W takiej sytuacji mieszkańcy Miedzeszyna czy Marysina Wawerskiego na naszą gazetę nie zgłoszą, bo nie mają w tym żadnego interesu.

„MNA” zdane jest na łaskę wydawcy, a jest nim – na szczęście

osiedlowych, chociaż poszerzyła grono współpracowników z innych osiedli. Darek Osiński, ceramik, a jednocześnie poeta, mieszka w Marysinie Wawerskim. Beata Lewicka przeniosła się z XXVI LO przy Alpejskiej do innego liceum,

WAWERSKIE CENTRUM KULTURY

23.01, SOBOTA, GODZ. 11.00-13.30

PRACOWNIA ARTYSTYCZNA DLA KOBIET

Warsztaty online, podczas których stworzymy autorskie ilustracje.
NADWIŚLE • DLA MŁODZIEŻY I DOROSŁYCH

29.01, PIĄTEK, GODZ. 20.00

KONCERT PHILLIP BRACKEN ONLINE

Koncert połączony z wywiadem prowadzonym na żywo. Nowa formuła działalności online. Phillip Bracken – polski muzyk, gitarzysta, wokalista, kompozytor.
ALEKSANDRÓW • DLA WSZYSTKICH

27.01, ŚRODA, GODZ. 17.00-19.00

Z KSIĄŻKĄ PRZY HERBACIE – spotkanie literackie online.
FALENICA • DLA DOROSŁYCH

28.01, CZWARTEK, GODZ. 16.00

CERAMICZNA ŚNIEŻYNKA – warsztaty ceramiczne online.
MARYSIN • DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

WAWERSKIE CENTRUM KULTURY

MIĘDZYLEŚIE ul. Żegańska 1a, tel. 22 443 70 73

ALEKSANDRÓW ul. Samorządowa 10, tel. 22 612 63 85

ANIN ul. V Poprzeczna 13, tel. 22 815 41 40

FALENICA ul. Walcownicza 4/6, tel. 22 277 49 40

MARYSIN ul. Korkowa 96, tel. 22 812 01 37

RADOŚĆ ul. Powojowa 2, tel. 22 615 73 28

ZASTÓW ul. Lucerny 13, tel. 22 815 67 63

NADWIŚLE ul. Cyklamenów 28, tel. 514 863 165

ale utrzymuje kontakt z redakcją. Bardzo trafionym nabytkiem jest faleniczanka Barbara Wizimirska, doskonała felietonistka. Redakcja pozyskała do współpracy reżysera Wojciecha Adamczyka i jego żonę Małgorzatę, prof. Piotra Błędowskiego i młodego mieszkańca Grzegorza Samsona.

Anin jest „osiedlem poetów”, czemu początki dali Tuwim, Gałczyński, ksiądz Twardowski, a nad tym, aby to określenie wciąż było aktualne, pracują inni aninianie, natchnieni twórczą wena, a wśród nich Barbara Mildner. Za poetkę się nie uważa. Píše żartobliwe wiersze, zebrane już w drugi tomik, w którym bawi się słowami i pokazuje, że nieobce jest jej poczucie humoru.

Andrzej Murat

SPOŁECZNE

Pułapki narodzin, cz. 2

Ciąg dalszy przyglądania się pułapkom, które czyhają na małżonków w początkowym okresie rodzicielstwa. Świadomość potencjalnych trudności może znacznie wpłynąć na radzenie sobie z nimi.

• „To już nie kobiet /żona, tylko matka”.

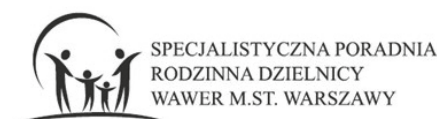
Nowe wydarzenia w życiu rodziny mogą zmienić pryzmat przez jaki partnerzy patrzą na siebie. Różnica może się objawiać zarówno w postrzeganiu rzeczywistości związku przez męża, jak i w odbieraniu samej siebie przez żonę. Intensywne zajmowanie się dzieckiem, które wiąże się ze zmęczeniem, brakiem czasu dla siebie i korzystaniem głównie z luźnych domowych ubrań może powodować, że w męskich oczach na jakiś czas zniknie „atrakcyjna kobieta”, a pojawi się stateczna i często aseksualna „matka dziecka”. Jeśli do tego dołączy niska samoocena kobiety spowodowana zmianami, które zaszły w jej ciele po porodzie, życie intymne pary może znacznie zubożeć (nie tylko w rozumieniu zmniejszenia liczby zbliżeń, ale także np. w obszarze okazywania sobie czułości). Na szczęście nic nie trwa wiecznie, ważne jest, by wspólnie przetrwać ten trudny okres i nie ustawać w pracy nad relacją.

„Tylko dziecko mnie potrzebuje”.

Wejście w rolę rodzicielską przy jednoczesnym dbaniu o angażowanie się w rolę męża/żony na początku może być trudne. Jeżeli dodatkowo między małżonkami już wcześniej pojawiały się dystans lub napięcia, łatwo jest poświęcić się głównie dziecku, które wydaje się być bezpiecznym obiektem uczuć, odpowiadającym na nie wzajemnością. Pułapka ta dotyczy się w dużej mierze matek, które mogą odstawić partnera na boczny tor, m.in. rezygnując ze wspólnego spania „w imię dobra dziecka” i koncentrując się na zaspokajaniu potrzeb głównie maleństwa. Zdarza się jednak, że również ojcowie w nią wpadają, okazując po powrocie z pracy zainteresowanie głównie dziecku i angażując się emocjonalnie przede wszystkim w zabawę z nim. Zachowania takie potęgują dystans i rywalizację o względy syna/córki.

• „O co ci chodzi, przecież wszystko jest w porządku”.

Poród jest związany z nagłymi zmianami – zarówno tymi dotyczącymi gospodarki hormonalnej, jak i tymi odnoszącymi się do nowych obowiązków oraz obrazu siebie jako rodzica. Dlatego właśnie wiele kobiet doświadcza smutku poporodowego (*baby blues*), charakteryzującego się m.in. obniżeniem nastroju, chwienością stanów emocjonalnych, draż-

liwością i spadkiem formy. Objawy te powinny ustąpić do ok. 10 dnia po rozwiązaniu. U co ósmej kobiety tak się jednak nie dzieje i mogą się one przekształcić w dużo poważniejszy stan – depresję poporodową. Wiele młodych matek nie zdaje sobie sprawy z tego, że ich przeżycia odbiegają od normy, szczególnie jeśli od swoich najbliższych dostają naciski dotyczące bycia dobrą matką i „brania się w garść”. Takie podejście jest pułapką, której skutki mogą się odbić na dobrostanie całej rodziny.

• „Musimy być najlepszymi rodzicami”.

Pojawieniu się pierwszego dziecka zwykle towarzyszą różne dylematy dotyczące tego, co będzie dla niego najbardziej korzystne. Karmienie piersią czy butelką? Pieluchy jednorazowe czy wielorazowe? Domowa zupka z marchewki czy słoiczki ze sklepu? Chaos przekazów w tej sprawie płynący z mediów i od rodzin pochodzenia może generować klótnie w parze rodzicielskiej oraz chęć udowodnienia drugiej stronie „kto tu ma rację”. Łatwo wtedy zapomnieć, że w rodzicielstwie jest niezwykle ważny wymiar emocjonalny, który wpływa na poczucie bezpieczeństwa u dziecka i tworzenie optymalnego środowiska do rozwoju.

Lidia Flis, Specjalistyczna Poradnia Rodzinna Dzielnicy Wawer

SPOŁECZNE

Jadłodajnia dla bezdomnych i ubogich

Nieocenione wsparcie od marysińskich sióstr felicjanek.

Siostry Zgromadzenia św. Feliksa z Kantalicjo od lat prowadzą przy ul. Azaliowej 17 w Marysinie Wawerskim jadłodajnię dla bezdomnych i ubogich. Funkcjonuje ona codziennie od poniedziałku do soboty. Bezdomni i skrajnie biedni mogą każdego dnia otrzymywać gorący posiłek, co dla wielu z nich jest szansą na przeżycie zimy.

Posiłki w postaci zupy i/lub drugiego dania wydawane są w godz. 12.30–14. Na niedzielę i dni świąteczne, kiedy jadłodajnia jest nieczynna, siostry wydają bezdomnym suchy prowiant.

Bezdomni otrzymują także, według potrzeb, rzeczy codziennego użytku, które felicjanki dostają od osób prywatnych wspierających ich placówkę. Są to: kurtki, materace, ubrania, bielizna osobista.

– *Obiady w jadalni są bardzo treściwe. Staramy się, a dotacje nam bardzo w tym pomagają, aby posiłki, które nasi podopieczni otrzymują, były smaczne i dodawały im sił do dźwigania codziennego krzyża samotności, zagubienia w życiu i do walki z nalogami* – zapewniają felicjanki.

am

Fot. SM

KULTURA

Nagrody dla naszych projektów

Do XI edycji WNEK zgłoszono 104 projekty, w tym roku kapituła przyznała nagrody i wyróżnienia 36.

Spośród nominowanych wawerskich projektów do Warszawskiej Nagrody Edukacji Kulturalnej jury konkursu najwyższej oceniło projekt, w którym uczniowie SP nr 218 dociekali, czym żywią się naukowcy przebywający na stacji polarnej. Zainspirowała ich książka Aliny i Czesława Centkiewiczów pt. „Zaczarowana zagroda”. Uczniowie pod kierunkiem Anny Polkowskiej z filii WCK Anin oraz wychowawczynie klasy 3c SP 218 Agnieszki Rostkowskiej nawiązali kontakt z Mateuszem Mandatem pracującym na stacji badawczej na Spitsbergenie. Zadali mu mnóstwo pytań, w tym z tytułu projektu – Czym Wy się tam żywicie? Dzięki telekonferencji zobaczyli, jak wygląda stacja badawcza, praca w niej, otoczenie, wykonali prace plastyczne, a także zbudowali konstrukcję poddaną działaniu silnego arktycznego wiatru.

Drugim projektem, który umieszczono na III miejscu w swej kategorii, były „Buntowniczeki” zainicjowane przez Bibliotekę Wawerską. Przygotowały go Jagoda Wypyszyńska i Monika Rokicka ze SP nr 140 oraz kierownik biblioteki przy ul. Błękitnej Krzysztof Jakubiak, współpracując

z dziećmi SP nr 140 w zakresie plebiscytu na Buntowniczkę Wawra.

Autorzy projektu spopularyzowali wśród młodzieży szkolnej biografie osób opisanych w książce „Opowieści na dobranoc dla młodych buntowniczek”, zorganizowali konkurs plastyczno-literacki oraz akcję #WawerskieBuntowniczeki, dzięki której zainteresowani poznali niezwykłe waweranki, pełne pasji, zaangażowania, odwagi i uporu, chcące zmieniać świat na lepsze.

Przy okazji prostujemy: przedstawiając ten projekt po nominacji do nagrody w nr 19 „Kuriera” jako autora zdjęcia Buntowniczek podaliśmy WCK (skąd je otrzymaliśmy), podczas gdy jest to fotografia wykonana przez Kocie Kadry.

Autorki projektu, który dostał drugą nagrodę

EKOLOGIA

Dokarmiajmy prawidłowo

Dokarmianie należy zacząć, gdy gruba warstwa śniegu uniemożliwi ptakom znalezienie pożywienia. Jedzenie wykładamy w karmiku chroniącym przed opadami i wiatrem, umocowanym w zacisznym miejscu, gdzie nie dotrą koty czy kuny, nie za blisko okien, tarasów, krzewów. Pokarm dla ptaków najlepiej kupować w sklepach zoologicznych. Można też wykladać naturalne, nieprzetworzone produkty, bez konserwantów, dodatku soli i innych przypraw. Najlepsze są ziarna słonecznika, dyni, konopi, lnu, kasze (oprócz pęczaku, który za mocno pęcznieje pod wpływem wilgoci), płatki owsiane, orzechy, zboża, np. proso, a także kulki z tłuszczem zawierające ziarna. Można zawieszać słoninę, byleby nie była słona.

Niewskazane są chipsy, a także chleb, który kwaśnieje, psuje się pod wpływem wilgoci. Ptaki jedzą także owoce i ugotowane warzywa – można wykladać im przekrojone na pół jabłka czy gruszeki, ale nie owoce południowe.

Przed dokarmianiem dobrze rozpoznać, które ptaki gniazdują w naszej okolicy i pod tym kątem dobierać pożywienie wkładane do karmika. Nie powinno się przestać dokarmiać ptaków z dnia na dzień, gdy są przyzwyczajone do zimowej stołówki.

am

SPOŁECZNE

Obrzędowość Bożego Narodzenia

Te święta to suma obyczajów wielu wyznań i kultur. Zobaczmy, jak je obchodzą inni.

Wyznawcy protestantyzmu czy prawosławia obchodzą święta na swój sposób, a do powszechnego świętowania dołączają także wyznawcy niechrześcijańskich religii. Najczęstsze w Polsce tradycje są katolickie, ale i u nas jest coraz więcej bożonarodzeniowych elementów rodem z innych obszarów kulturowych.

Większość protestanckich wyznań obchodzi święta w podobny sposób, co katolicy, ale jest kilka różnic. Spotykają się z rodzinami w wigilię, chociaż nie wszystkie odłamy kultywują tradycję postnej wieczerzy. Niektóre chrześcijańskie kościoły negują tradycję strojenia choinki, mając na względzie jej pogański rodowód, a inne, jak m.in. Świadkowie Jehowy, świąt nie obchodzą w ogóle. Religijną istotę

tych świąt kwestionują też Zielonoświątkowcy, ale wielu z nich ze względu na dzieci, ubiera choinkę i zasiada do rodzinnej kolacji. Wyznawcy tego kościoła tradycję obdarowywania się prezentami przesuwają na Nowy Rok. Prezenty w czasie wigilii to nie jest zwyczaj powszechny na świecie. W Holandii czy Belgii Mikołaj przychodzi 6 grudnia, w Hiszpanii dzieci dostają prezenty 6 stycznia, a w Islandii codziennie, przez dwa tygodnie do Bożego Narodzenia, znajdują w butach drobne upominki.

Luteranie dodatkowo hucznie obchodzą Dzień Świętej Łucji, który przypada 13 grudnia, a wigilijna kolacja kończy się tradycyjnie tańcami. Luteranie, jak i inni protestanci, nie obchodzą jednak świąt maryjnych

i marginalnie traktują Święto Trzech Króli.

Anglikanie z kolei nie urządzą wigilijnej kolacji, a ich święta zaczynają się rankiem 25 grudnia, kiedy to dzieci znajdują prezenty pozostawione im przez Mikołaja. Rodziny spotykają się na uroczystym obiedzie, a tradycyjną potrawą jest pieczony indyk i słynny bożonarodzeniowy pudding.

Prawosławni i grekokatolicy obchodzą święta zgodnie z kalendarzem juliańskim. W Polsce prawosławne wspólnoty coraz częściej decydują się jednak na świętowanie 25 grudnia. Zamiast opłatkiem wyznawcy tych religii dzielą się prosforą przyniesioną z cerkwi i popijają ją łykiem święconej wody. Tradycyjne wigilijne dania wschodnich wyznań

znamy dobrze ze swoich stołów – szczególnie te makowo-bakaliowe. Wedle prawosławnej tradycji na wigilijnym stole nie pojawiają się inne słodkości.

Wyznawcy religii niechrześcijańskich nie kultywują religijnych obrzędów, chociaż często i oni w tych dniach świętują z rodzinami i przyjaciółmi. Choinka i prezenty są obecne w wielu muzułmańskich i żydowskich domach. W tych drugich tym bardziej, że żydowskie święto Chanuka, które wypada w okolicach Bożego Narodzenia, też zawiera obdarowywanie dzieci prezentami. Muzułmanie, których religia uznaje Jezusa za proroka, poświęcają ten czas na refleksję o jego naukach. Wielu wyznawców religii niechrześcijańskich, którzy mieszkają w chrześcijańskim kręgu kulturowym, dzień Bożego Narodzenia świętuje z rodziną i przy choince, choć wielu też, jak między innymi niektórzy polscy Karaimi mówią, że – celebrują niecelebrowanie”.

Aniela Masna

SPORT

Młoda koszykówka rozwija się w Wawrze

Zawodnicy Hutnika na trzecim miejscu turnieju.

W dniach 20–22 listopada w hali sportowej SP nr 195 w Marysinie Wawerskim odbyły się zawody koszykarskie Wawer Cup Energa 2020. Hutnik Warszawa zajął III miejsce.

W turnieju oprócz gospodarzy uczestniczyło siedem drużyn: MUKS Piaseczno, Zastal Zielona Góra, Akademia Koszykówki Komorów, Brwinowska Akademia Koszykówki, Pogoń Basket Szczecin, Warsaw Basketball, Akademia Koszykówki Dziki Warszawa.

Hutnicy wygrali dwa mecze w swojej grupie eliminacyjnej. Pokonali MUKS Piaseczno 48:28 oraz Brwinowską Akademię Koszykówki 66:15. W półfinale Hutnik przegrał 30:64 z Akademią Koszykówki Komorów. W pojedynku o III miejsce pokonał 50:35 Zastal.

Klasą dla siebie była Akademia Koszykówki Dziki Warszawa, której

zawodnicy deklasowali rywali nie tylko w grupie eliminacyjnej. W jednym z meczów rzucili nawet 101 pkt. W finale pokonali Akademię Koszykówki Komorów 75:59.

Skąd Hutnik w naszej dzielnicy? Otóż jest to klub, który od 2012 r. działał pod nazwą MUKS Basket Warszawa, a nazwę zmienił w ub.r. Trenuje ponad 400 dzieci i młodzież w wawerskich SP nr 195 i 86, a także na Woli i na Bielanych. W ciągu ośmiu lat działalności wychował dwóch reprezentantów Polski (chłopcy z rocznika 2005), sześciu reprezentantów województwa mazowieckiego (chłopcy rocznik 2005). Dwukrotnie był wicemistrzem Mazowsza w kategorii U14M i U15M i raz Mistrzem Mazowsza w kategorii U13M. W sezonie 2018/19 młodzi koszykarze Hutnika byli 5. drużyną w Polsce

Zwycięzca wawerskiego turnieju – drużyna Akademia Koszykówki Dziki Warszawa

w kategorii U14M. W tym roku na nieoficjalnych Mistrzostwach Polski U15, które odbyły się na początku października w Zielonej Górze, był drugą drużyną w kraju. Zawodnicy roczników 2005 i 2006 grają w młodzieżowej Eurolidze.

Oprócz młodzieżowej klub ten ma drużynę seniorów, która w obecnym sezonie walczy o awans do

II ligi. W tym roku Hutnik utworzył klasę koszykarską w najlepszym liceum mistrzostwa sportowego w Polsce, w LIX LO im. J. Kusocińskiego. A w Szkole Podstawowej nr 195 w Marysinie powstał ośrodek szkolenia młodzieży SMOK pod patronatem Polskiego Związku Koszykówki.

SPORT

Jesienne rzucanie dyskami

Miłośnikom disc golfa, grającym na wawerskim polu, chłód i niepogoda nie są straszne.

W jesiennych zawodach discgolfowych na wawerskim polu na terenie leśnym między ul. Trakt Lubelski a ul. Lucerny (wejście od strony ul. Węglarskiej) wzięło udział 22 zawodników.

Na 12 dołkowym polu (w rzeczywistości nie są to dołki, a kosze na rzucane do nich dyski) wykonywano 27 podejść. Dla każdego dołka z góry przypisana jest określona liczba rzutów. Gdy zawodnik dotrze do niego, wykonując mniej rzutów dyskiem, otrzymuje punkty ujemne, gdy rzuci więcej razy – dodatnie, gdy tyle, ile przypisano danemu dołkowi, dostaje zero punktów. Zawody zwycięża ten, kto uzyska w sumie najmniej punktów.

Podczas tej halloweenowej imprezy zawodnik, który na każdym

dołku miał zero punktów, uzyskiwał ich w ostatecznym rozrachunku 85. Czołówka okazała się niezwykle wyrównana.

Wygrał Kacper Podgajny, zdobywając 81 pkt, ponieważ trafiał do niektórych koszy mniejszą liczbą rzutów.

Trzej następni zawodnicy wyszli na zero, a więc zdobyli po 85 pkt. Byli to Wojciech Starzewski, Piotr Juzwa i Krzysztof Sadowski. Mieli od 6 do 8 podejść, w których trafiali do koszy mniejszą liczbą rzutów, ale też zdarzały się im trafienia po większej liczbie rzutów.

Pozostali zawodnicy, aby umieścić swoje dyski w koszach, musieli wykonać więcej rzutów niż ustalono dla poszczególnych dołków.

am

SPOŁECZNE

Żywność z banku

Zima to trudny okres dla osób bezdomnych, samotnych, mających kłopoty finansowe. Ale mogą skorzystać z oferowanej im pomocy.

Wawerski Oddział Towarzystwa Przyjaciół Dzieci od 19 lat zajmuje się dystrybucją żywności pochodzącej ze zbiorów, w takich okresach jak Boże Narodzenie czy Wielkanoc oraz otrzymywanej z Banku Żywności. Wydaje je w Szkole Podstawowej nr 195 w Marysinie Wawerskim. Teraz ze względu na pandemię z zachowaniem środków ostrożności, bez wchodzenia zainteresowanych do budynku. A potrzebujących przybywa, ponieważ w tych niepewnych czasach ludzie tracą pracę lub drastycznie spadają im zarobki.

– Mamy dwa rodzaje pomocy – wyjaśnia zajmujący się wydawaniem żywności radny Jerzy Debert. – Pierwsza grupa to ludzie, którzy w ramach rządowego programu mają przyznaną pomoc żywnościową przez nasz dzielnicowy Ośrodek

Pomocy Społecznej. Przysługuje im ona przez pięć miesięcy w roku i jest to od 42 do 53 kg artykułów spożywczych. Przychodzą do nas z odpowiednim zaświadczeniem. Druga grupa to gorzej sytuowani mieszkańcy, przeważnie z terenu Marysina, o których sytuacji materialnej i rodzinnej mamy wiedzę, działając wolontariacko w tym środowisku. Nikogo z tych ludzi nie legitymujemy. Oferujemy im pozyskiwaną żywność otrzymywaną za pośrednictwem Banku Żywności. Są to różnego rodzaju kasze, makarony, konserwy ze sklepów, pełnowartościowe, wtedy gdy zbliża się termin ich przydatności do spożycia.

Lepiej żeby te artykuły trafiły do potrzebujących niż by miały być utylizowane lub przeznaczane na karmę dla zwierząt – uważa radny.

am

ROZRYWKA DLA DZIECI

Labirynt

Wędrując od litery J (w lewym górnym narożniku) do litery O (w dolnym prawym rogu), należy odczytać rozwiązanie, którym jest sentencja Zdzisława Kałedkiewicza.

J	A	N	W	N	Y	C	H	A	S	P	O	S	T	
	E		E		F		R		E		K		R	
S	T	S	I	P	Ć	E	Ó	Z	O	J	T	S	A	Z
Z		O		M		I		E		Ę		Ł		E
T	U	K	M	I	D	Z	L	C	A	I	S	Ż	Ł	G
B		A		W		L		Z		E		U	O	
L	U	N	I	E	F	O	E	Y	G	D	Y	J		

ROZRYWKA DLA DZIECI

Arytmograf

Aby w diagramie odczytać sentencję Josepha Jouberta, trzeba odgadnąć wyrazy o podanych niżej znaczeniach. Ich litery przeniesione w odpowiadające im cyfrowe pola, utworzą rozwiązanie tego zadania.

Znaczenie wyrazów:

1. Ryba słodkowodna, ceniąca czyste rzeczne wody, ale także hodowana: 7 - 17 - 4 - 2 - 14 - 10.
2. Dowcip, kawał, w powiedzeniu, do rymu, tynfa wart: 15 - 16 - 2 - 4.
3. Żołnierz wzięty przez przeciwnika do niewoli: 18 - 8 - 3 - 11 - 8 - 9.
4. Pogardliwe określenie dozorczy, gospodarza domu: 9 - 11 - 8 - 6.
5. Akwen wodny taki jak Bałtyk: 5 - 13 - 2 - 1 - 8.
6. Rozkład zajęć lekcyjnych ucznia: 7 - 12 - 16 - 3.

3	11	8	2	13	1
9	11	3	16	18	4
8	10	13	9	13	5
13	15	8	17	1	2
13	1	7	12	14	4
16	6				

Krzyżówka nr 28

Jako odpowiedź należy podać odgadnięte hasło.

Rozwiązania prosimy nadsyłać do Wydziału Promocji, Kultury i Sportu, 04-713 Warszawa, ul. Żegańska 1 na kartkach pocztowych lub e-mailem amurat@um.warszawa.pl w terminie do 15 stycznia 2021 r. Wśród autorów prawidłowych odpowiedzi rozlosujemy nagrodę ufundowaną przez Wydział Promocji, Kultury i Sportu.

Rozwiązanie krzyżówki nr 25: Eugeniusz Bodo, aktor, patron jednej z wawerskich ulic.

Nagrodę wylosował Paweł Wiśnioch.

Administratorem danych osobowych osób nadsyłających rozwiązania jest UD Wawer. Dane te są gromadzone i przetwarzane tylko i wyłącznie w celu przeprowadzenia losowania. Ich przekazanie jest dobrowolne, lecz niezbędne do udziału w konkursie. Jego uczestnik ma prawo dostępu do nich i poprawiania ich treści. Podstawa prawna art. 6, ust. 1, lit. b) RODO.

zator uliczny				do udowodnienia podejrzanemu		odosobniona skala		pisarz		flirtowała z labędziem		pole uprawne		okres w dziejach		hycel		zagrat Kilera	
obiad		rodzaj swetra				12		chroni głowę na budowie		strefa		14						odgłos biegnięcia	
groźna ryba morską						na drugim planie obrazu		krzak				szpon				11			
1								elektroda		24				płacony porywaczowi				kompozitor „Wesołej wódki”	
azjatyckie kraje nad M. Środlennym				miejsce bez włosów na głowie						2		imię Strasburgera							
dodatkowe dochody potocznie		6		twarz				wąż z powieści Kiplinga				sztuka walki Bruce'a Lee							
przerzliwy krzyk		pieczenie w gardle		chroni nasze ciało								dąb indyjski				z jądrem		obejmowana przez ministra	
												miernik sprawdzający wyrób		wyspa w Tonga		stworzył wawelski		2	
najlepszy z zająca				krajani				ognisko górali											
wawóz, jar						15						szal w tropiku						miasto nad Narwie	
rynek miast starogreckich												widliszek		22					
następca Naser w Egipcie												pali się!				krzew ogrodowy, lilak		gaz palny	
opłata klimatyczna		„kontynentalny” pierwiastek		rodzaj ciastka								metalowy pieniądz		8		kolor			
polski pisarz s-f						4													
				karciana wziętka		Frankfurt nad nim		20		Piotr I, Mikołaj II		kamień szlachetny				po omłotach na polu			
bez przerwy siedzi przed telewizorem		5								ciągnie wilka do lasu		na czapce żołnierza				dawny koczownik nad-dunajski		prezydent filaretów	
wygłaszany na zjeździe										rasa psów kolebka Fiata								urzędowe ponaglenie	
pers na podłodze		sportowy ubiór						7		potrawa mięsna		areszt						tył statku	
silny wiatr				16				rosyjski samolot		głos owiec		18				dawna sukienka zbiornik w aucie			
		25				ówikłowy, cukrowy				9				grabież				10	
widelki do odławiania ryb				student seminarium duchownego								dawny sklep tytoniowy						23	
		26				sandwicz						17				arabskie państwo			

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26						

Wydawca: Urząd Dzielnicy Wawer
Adres redakcji: 04-713 Warszawa,
ul. Żegańska 1A, Wawerskie Centrum
Kultury, I p. pok. 47

Redaktor naczelny:
Andrzej Murat
tel. (22) 443 6818, 501 671 005,
kurierwawerski@um.warszawa.pl

Skład i druk:
www.ccpng.com.pl
Nakład: 3000 egz.
ISSN 1898-4398

Redakcja nie zwraca materiałów
niezamówionych, zastrzega sobie
prawo do dokonywania skrótów
i redagowania tekstów.